

บทคัดย่อ

ปัจจุบันสารปราบศัตรูพืชกลุ่มอินทรีย์สังเคราะห์ยังมีความจำเป็นต่อการเกษตรกรรมอย่างมาก เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงศัตรูพืชสูง ในขณะที่เดียวกันจะทำให้เกิดพิษต่อผู้ใช้และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นงานวิจัยชิ้นนี้จึงได้ศึกษาถึง พฤติกรรม ประสบการณ์และปัญหาด้านสุขภาพของเกษตรกรอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จากการสัมภาษณ์และวิเคราะห์เกษตรกรทั้งหมด 116 คน เป็นเกษตรกรที่เคยพ่นสารปราบศัตรูพืชทั้งหมด ส่วนมากเคยผ่านการพ่นสารปราบศัตรูพืชมากกว่า 5 ปี (ร้อยละ 81.03) เป็นเพศชาย (ร้อยละ 86.21) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 13.79) เกษตรกรนิยมใช้ยารักษาตัวเอง (ร้อยละ 71.55) อายุอยู่ระหว่าง 36-50 ปี (ร้อยละ 62.94) ในกลุ่มที่รับประทานยาและไม่รับประทานยา พบว่า ในกระบวนการพ่นสารปราบศัตรูพืช เกษตรกรปฏิบัติตนถูกต้องร้อยละ 15.52 และ 6.90 อาการผิดปกติหลังพ่นสารปราบศัตรูพืช ได้แก่ อาการอ่อนเพลีย (ร้อยละ 41.89, 44.83) เวียนศีรษะ (ร้อยละ 20.95, 24.14) และปวดศีรษะ (ร้อยละ 29.05, 18.97) ตามลำดับ ผู้ที่มีบทบาทต่อเกษตรกร ได้แก่ เพื่อนบ้าน (ร้อยละ 32.82) ร้านขายของชำ (ร้านขายยา) (ร้อยละ 31.18) และบุคคลในครอบครัว (ร้อยละ 20.25) เมื่อเกิดพิษจากสารปราบศัตรูพืช ในกลุ่มที่รับประทานยารักษาตัวเอง เกษตรกรนิยมซื้อยามารับประทานเอง (ร้อยละ 40.86) และรับประทานยาที่ได้มารากร้านขายสารปราบศัตรูพืช (ร้อยละ 28.93) นิยมรับประทานยาครั้งละ 2 เม็ด และหลังมีอาการผิดปกติ กลุ่มที่ไม่ใช้ยารักษาตัวเอง เมื่อเกิดพิษจะปล่อยให้หายเอง นอนพัก หรือรับประทานผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว ยาที่เกษตรกรรับประทานร้อยละ 100 เป็น Chlorpheniramine

ABSTRACT

Now, synthetic organic pesticides are most necessary for agriculture. Because they have high efficiency in pest control. But, they caused poisoning to both the users and the environment involved. This research is aimed at investigating the behavior, experience and health problem in pesticide used farmers in Amphore Nong-Rue, Khon Kaen province. From interviewing and analysis in 116 farmers, they were all pesticide users. Most injected pesticides over 5 years (81.03%). They were men (86.21%) more than women (13.79%). The farmers preferred to take medication for prevention and treatment (71.55%). Their age were among 36-50 years (62.94%). In medicational group and non medicational group, 15.52% and 6.90% were right performance. The common symptoms indicating poisoning after injection were weakness (41.89%, 44.83%), dizziness (20.95%, 24.14%) and headache (29.05%, 18.97%) respectively. Neighbors (32.82%), groceries (drugstore) (31.18%) and their family (20.25%) were influence to them. After poisoning, in medicational group, the farmers preferred to take medicine two tablets. They were took from groceries (drugstores) (40.86%) and pesticide stores (28.93%). In non medicational group, they preferred to rest, took sour fruits or did not do anything. Medicine that the farmers to take were Chlorpheniramine (100%)